

wijze uit de z.g. bunker (de gevangenis) van het concentratiekamp Amersfoort te ontsnappen – van Veen liet zich met dezelfde transactie in die Horak aan Frekenhorst voorgelegd had. Hij benaderde de centrale leiding van *Vrij Nederland* (daar komen wij in dit hoofdstuk op terug) en hij benaderde Dobbe, dat laatste via Evert van Voorthuizen, een van de twee ‘rechercheurs’ bij de overval in Joure. Het gesprek tussen van Veen en Dobbe duurde vijf uur. Dobbe weigerde, op Horaks voorstellen in te gaan. ‘Je speelt met vuur’, zei hij tegen van Veen. Deze keerde onverrichterzake in gevangenschap terug maar werd weer vrijgelaten, nu om de besprekingen met *Vrij Nederland* voort te zetten.

De zaak (die wij hier alleen in hoofdlijnen weergegeven hebben) heeft zich nog maanden voortgesleept. Zij vond als volgt haar einde. Op een vroeger duikadres van Dobbe dat in elk geval door van Veen en wellicht ook door Kleinveld aan Horak en de rijksrechercheurs Noppen en Flipse bekendgemaakt was, werd van Voorthuizen eind juni '43 gearresteerd. Diens zwager Kleinveld, de tweede ‘rechercheur’, besloot toen, de Duitsers op chantagegebied met gelijke munt te betalen: tegen de wil van zijn medeleden van de inmiddels opgerichte Raad van Verzet ontvoerde hij de vrouw van Noppen en hij deed weten dat hij haar zou liquideren als van Voorthuizen niet op vrije voeten gesteld werd. Rauter, die dit vernam, werd razend: het gehele gezag van de *Sicherheitspolizei* stond op het spel als Nederlandse illegalen de brutaliteit hadden, de vrouw van een rijksrechercheur te ontvoeren die in Duitse opdracht werkzaam was! Hij liet links en rechts familieleden van Dobbe, Kleinveld en van Voorthuizen als gijzelaars oppakken en gaf bericht door dat als de ontvoerde niet binnen drie dagen terug was, elke twee uur twee van de gegijzelden gefusilleerd zouden worden. Kleinveld liet zijn buit toen weer los. Het gevolg van dit alles was dat Rauter zich in de gedragingen van Horak ging verdiepen. Deze had wel een sluitend betoog ter verdediging van zijn beleid en kon er zich op beroepen dat het telkens door Harster goedgekeurd was – desniettemin werd hij naar Stuttgart overgeplaatst. Het was hem niet vergund geweest, bij *Abteilung IV* zijn grote troeven op tafel te leggen: dat hij Dobbe in handen gekregen had en dat hij bereikt had dat *Vrij Nederland* niet langer uitkwam.¹

★

Wij hebben, dunkt ons, terecht een zo uitgebreide samenvatting gegeven

¹ Evert van Voorthuizen zat tot het einde van de oorlog gevangen, van september '44 af in verschillende Duitse concentratiekampen.